

[Stein.]

indkomstskat og slipper vedblivende meget billigt. Og hvad Opsparingen angaar, anslaaes den for Kooperationen som Helhed til kun at skulle udbringe 1 Mill. Kr. — een Million Kroner! Naar man tager i Betragtning, at Kooperationen praktisk talt hidtil er gaaet fri for de Byrder, der i denne Tid er lagt paa de øvrige Erhverv, vilde det være naturligt, om man nu lod den tage sin fulde forholdsmæssige Del af Skatter og Opsparing.

Forslagene til Lov angaaende Erhvervelse af fast Ejendom og om Omsætningsafgift af Motorkøretøjer falder uden for Rammen af de øvrige omtalte Lovforslag. Der foreligger ikke noget om, hvad Omsætningsafgiften af Motorkøretøjer vil kunne udbringe, men det kan ikke bestrides, at denne Lov bryder med visse Principper og for den enkelte Bilejer maa virke som en Formueafgift. Hvad der imidlertid navnlig maa vække Betæneligheder, er, at Lovforslaget vil gaa ud over et Erhverv, som under de herskende Forhold er stærkt ramt.

Det er naturligvis ikke muligt her at gaa i Enkeltheder, og jeg skal derfor i Øjeblikket afstaa fra yderligere Bemærkninger. — Om selve Hovedspørgsmaalet, om Nødvendigheden af, at der træffes Foranstaltninger til Imødegaaelse af de Farer, den herskende Pengerigelighed frembyder, er der næppe nogen Uenighed — i den Henseende rummer de Milliardbeløb, som figurerer paa de to tidligere omtalte Nationalbankkonti, et alvorligt Memento. Og det samme gælder Seddeludstedelsen, som endnu i September 1939 androg rundt 480 Mill. Kr., men nu svinger omkring Milliarder.

Der er da formentlig Enighed om, at det er nødvendigt, baade at fastholde Pris- og Lønstop og at sætte ind for ogsaa i øvrigt, hvor det er muligt, at neutralisere de uheldige Virkninger af den herskende Pengerigelighed. Selv om der i det andet høje Ting er opnaaet væsentlige Lempelser og Forbedringer i det foreliggende Lovkompleks, staar der, som jeg har gjort opmærksom paa, efter min Mening adskilligt tilbage at ønske. Forhaabentlig vil det være muligt under de forestaaende Forhandlinger i Udvalget at forhandle sig til Rette om yderligere Forbedringer, men jeg vil gerne understrege den højtærede Finansministers Udtalelse her i Tinget i Dag: at vi ikke mere vil møde den dobbelte Merindkomstskat. Det forekommer mig, at dette maa være en absolut Forudsætning. Merindkomstskatten er i sig selv, ogsaa set paa Baggrund af den progressive Beskatning, en Urime-

lighed, der fører til de mærkværdigste Resultater. Men vi tør altsaa regne med, at den højtærede Finansminister vil tage Anledning til fra og med næste Skatteaar at lade den almindelige Merindkomstskat afløse af en tidsbegrænset Konjunkturskat.

Med disse Bemærkninger skal jeg tilsige mit Partis Villighed til at medvirke til Lovforslagets hurtige Gennemførelse, til det bedst mulige Resultat.

Martin Sørensen (Peterslund): Siden afdøde Statsminister Neergaard i, saa vidt jeg erindrer 1924, fremsatte sit Forslag om Tvangslaan paa 400—500 Mill. Kr., er der næppe fremsat noget Lovkompleks, der har vakt en saadan Opmærksomhed og Interesse som det af Regeringen den 28. Maj i Aar i Folketinget fremsatte store sammenhængende Lovkompleks, omfattende Forhøjelse af Forbrugsafgifter, en Krigskonjunkturskat, bunden Opsparing, Indskrænkning af Retten til Omsætning af fast Ejendom, lovpligtig Forøgelse af Bankers og Sparekassers likvide Kassebeholdning, Omsætningsafgifter paa Motorkøretøjer og Udstedelse af Statsobligationer. Forslagene fik ingen god Modtagelse, hverken i Pressen eller i Rigsdagskredse, og paa Forhaand kunde man tvivle om Muligheden for deres Gennemførelse. Lovkomplekset maa imidlertid i sig selv have en stærk indre overbevisende Kraft, naar dets Gennemførelse — som det i Dage viser sig — faar saa godt som hele Rigsdagens Tilslutning. Rigsdagen som saadan var ikke glad for Komplekset, men maa, da den ikke kan stille Forslag om andre Forholdsregler imod Truslen om Inflation, vedtage de Forslag, der er fremsat af Regeringen og paa Regeringens Ansvar. Men naturligvis kan man sige, at hvis Regeringen ikke havde fremsat noget Forslag, paadrog den sig maaske et større Ansvar ved at lade Tingene gaa deres egen Gang.

En Betingelse for, at Lovforslagene kan opfylde deres Formaal, er, at der er almindelig Tiltro til, at Bestemmelserne i Forslagene kan øve den tilsigtede Virkning paa Landets Økonomi. Tiltroen styrkes nu ikke ved, at Medlemmerne af Professorudvalget, efter at Udvalget har afgivet Betænkning, har givet Udtryk for Tvivl i saa Henseende. Vi har hidtil været af den Opfattelse, at Spørgsmaalet om at holde vort Pengevæsen paa en anstændig Standard varetages af Nationalbanken væsentlig ved Anvendelse af saakaldte banktekniske Midler, der vel i Hovedsagen bestaar af Indskrænkning af Kreditten, hvorved den cirku-